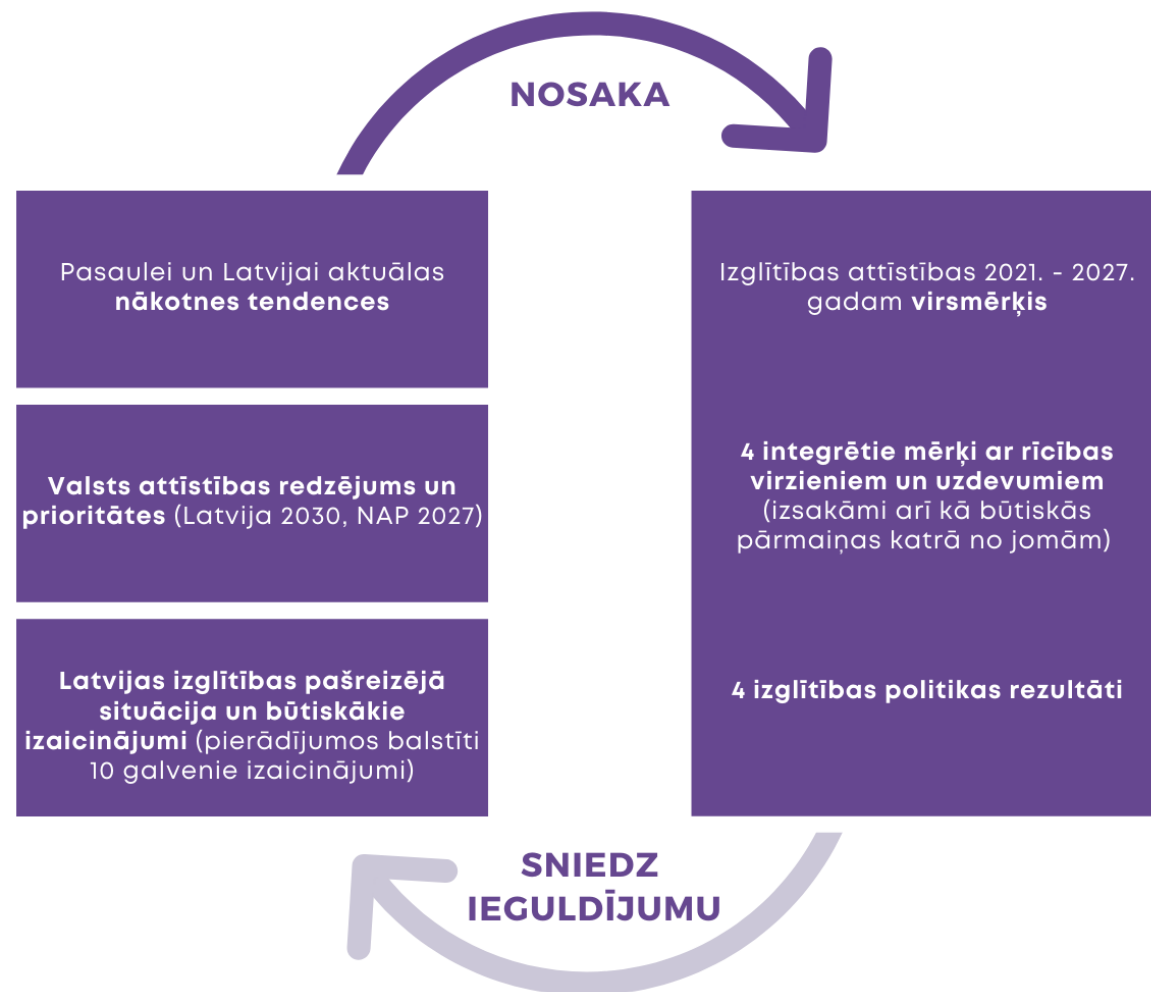

Izglītības un zinātnes
ministrija

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai"

Izglītības attīstības pamatnostādņu izstrāde

Nākotnes vīzija izglītībai: Indivīds

- Ir ieinteresēts un motivēts mācīties un attīstīties mūža garumā,
- Attīstītas pašvadītas mācīšanās prasmes,
- Spēj kompleksi lietot iegūtās zināšanas, prasmes un paust attieksmes, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās (ir kompetents),
- Attīstītas caurviju prasmes, īpaši – digitālā kompetence,
- Attīstīts raksturs, vērtības, ieradumi, kas veicina personīgu, sabiedrības un apkārtējās vides ilgtspēju,
- Mācās gan formālās, gan neformālās, gan neformālās izglītības veidā,
- Var ātri un ērti atjaunot, papildināt un apgūt jaunas prasmes,
- Ir pieejama individuāla snieguma progresa mērīšana un atbalsts,
- Var veidot savu individuālu mācīšanās ceļu (izmantojot dažādus resursus),
- Ir pieejams individualizēts atbalsts sava potenciāla īstenošanai un profesionālās attīstības plānošanai un virzīšanai.

Nākotnes vīzija izglītībai: Izglītības iestāde

- Nodrošina gan klātienēs mācīšanos izglītības iestādē un saistītās vidēs (laboratorijas, uzņēmumi u.c.), gan attālinātu mācīšanos, gan mācīšanos tiešsaistē,
- Atvērta netradicionāliem izglītojamiem (t.sk. pieaugušajiem), iekļaujoša,
- Ir multifunkcionāla (mācīšanās un attīstības vieta dažādām grupām u.c.),
- Aktīvi iesaista un sadarbojas ar vietējo kopienu, reģionu, efektīvai un koordinētai resursu izmantošanai un zināšanu pārnesei,
- Sadarbojas ar darba devējiem, tautsaimniecības nozarēm,
- Ir "organizācija, kas mācās",
- Ir jaunu zināšanu, inovāciju radīšanas vietas, ideju inkubatori,
- Ir ar tālredzīgu un stratēģisku redzējumu (aktīvi sadarbojoties ar dibinātāju),
- Ir aktīvā sadarbības tīklā ar citām iestādēm.

Nākotnes vīzija izglītībai: Izglītības pakalpojums

- Mūsdienīgs (tiek ņemtas vērā aktuālās tendences darba tirgū un sabiedrībā, kā arī pētniecībā),
- Kvalitatīvs (noteikti standarti, salīdzinājums, novērtējums),
- Ar starpdisciplināru pieeju, veiksmīgi apvienojot STEM un humanitārās un citas zinātnes,
- Orientācija uz konkrētiem sasniedzamajiem mērķiem un rezultātiem,
- Daudzveidīgs; tiek piedāvāts dažādās vidēs, veidos un izmantojot dažādas platformas (jaukta tipa mācīšanās, virtuālās realitātes iespējas, attālināta mācīšanās, mācīšanās darba vietā u.c.),
- Ir elastīga sistēma izglītības turpināšanai, identificējot iepriekš iegūto izglītību un prasmes,
- Pieejams arī *ad-hoc* veidā papildu zināšanu, prasmju apgūšanai, atjaunošanai,
- Pielāgots izglītības piedāvājums atbilstoši indivīda vajadzībām, spējām, prasmēm, iepriekšējai pieredzei.

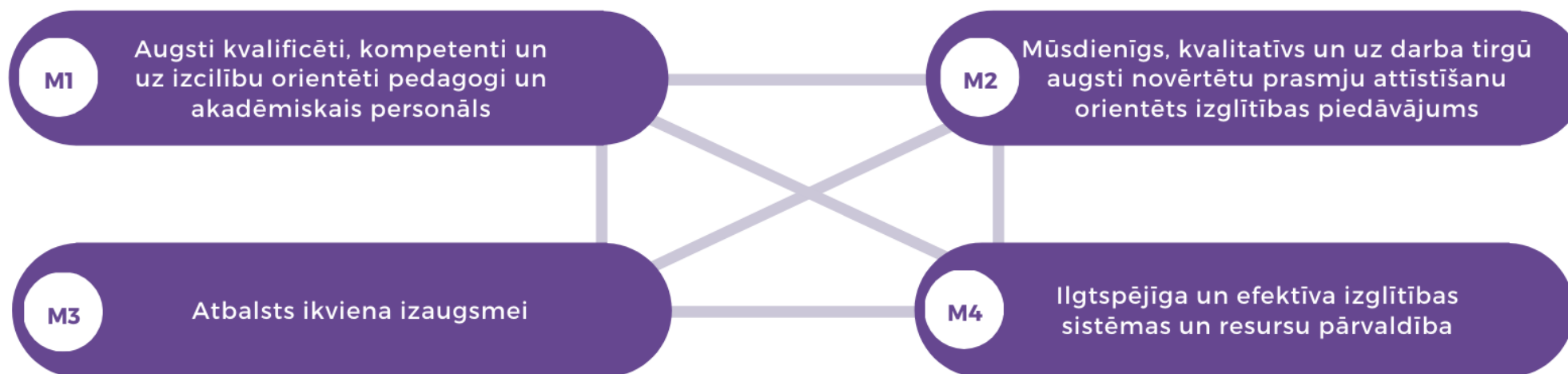
Nākotnes vīzija izglītībai: Izglītības sistēma

- Adaptīva pārmaiņām un gatava proaktīvi reaģēt uz krīzēm, neparedzētām situācijām,
- Stratēģiska, ilgtermiņa domāšana un pieejas,
- Tiek īstenot regulāra un mērķtiecīga sistēma funkcionēšanas novērtēšana, izmantojot t.s. lielos datus,
- Jo īpaši uzmanība tiek pievērsta izglītības kvalitātes monitorēšanai, iesaistot dažādas ieinteresētās puses un stiprinot izglītības iestāžu dibinātāju līdzatbildību,
- Ir kompetenta, spēcīga pārvaldība un vadība,
- Izglītības politikas risinājumi tiek balstīti pētniecībā, pierādījumos, datos,
- Izglītības politika ir lietotāj-orientēta,
- Notiek izglītības politikas alternatīvu izmēģināšana, eksperimentēšana (*policy experimentation*), intervenču izvērtēšana un efektīvu sistēmisku risinājumu identificēšana,
- Tiek veikti ieguldījumi ilgtermiņa izglītības sistēmas risinājumos un reformās.

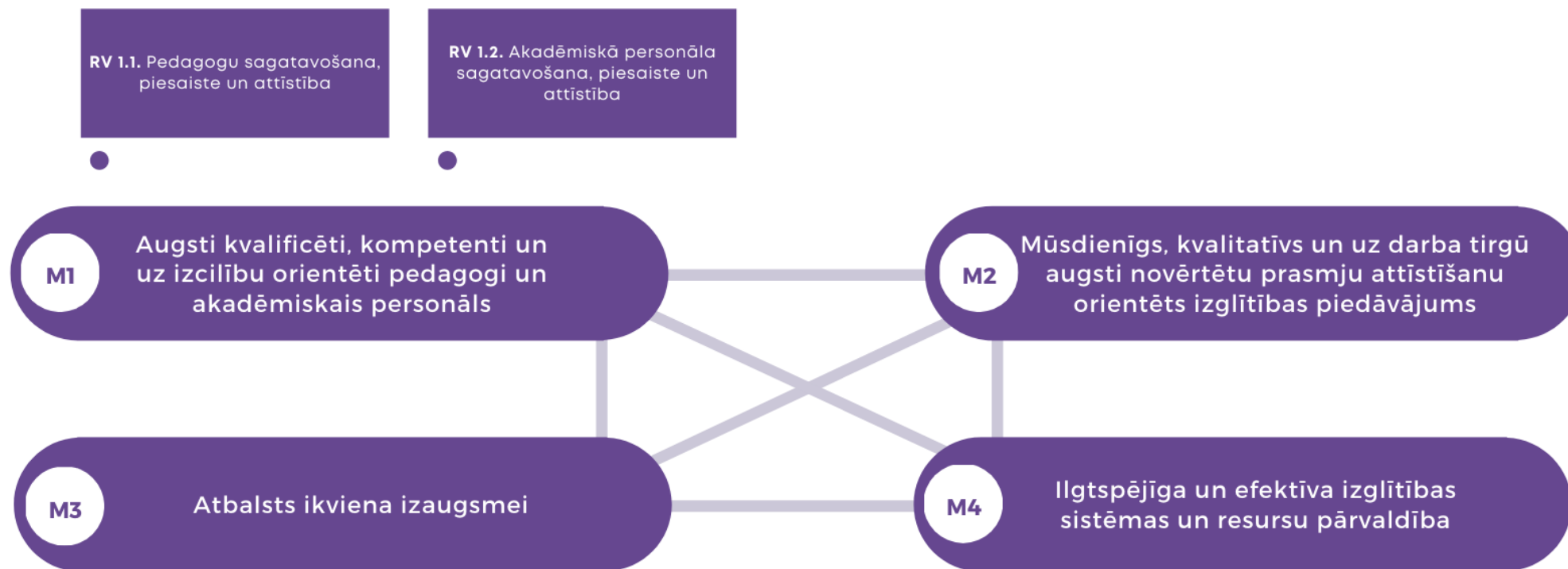
Izglītības attīstības virsmērķis 2021.-2027. gadam

Nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem,
lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu visa mūža garumā un
lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā.

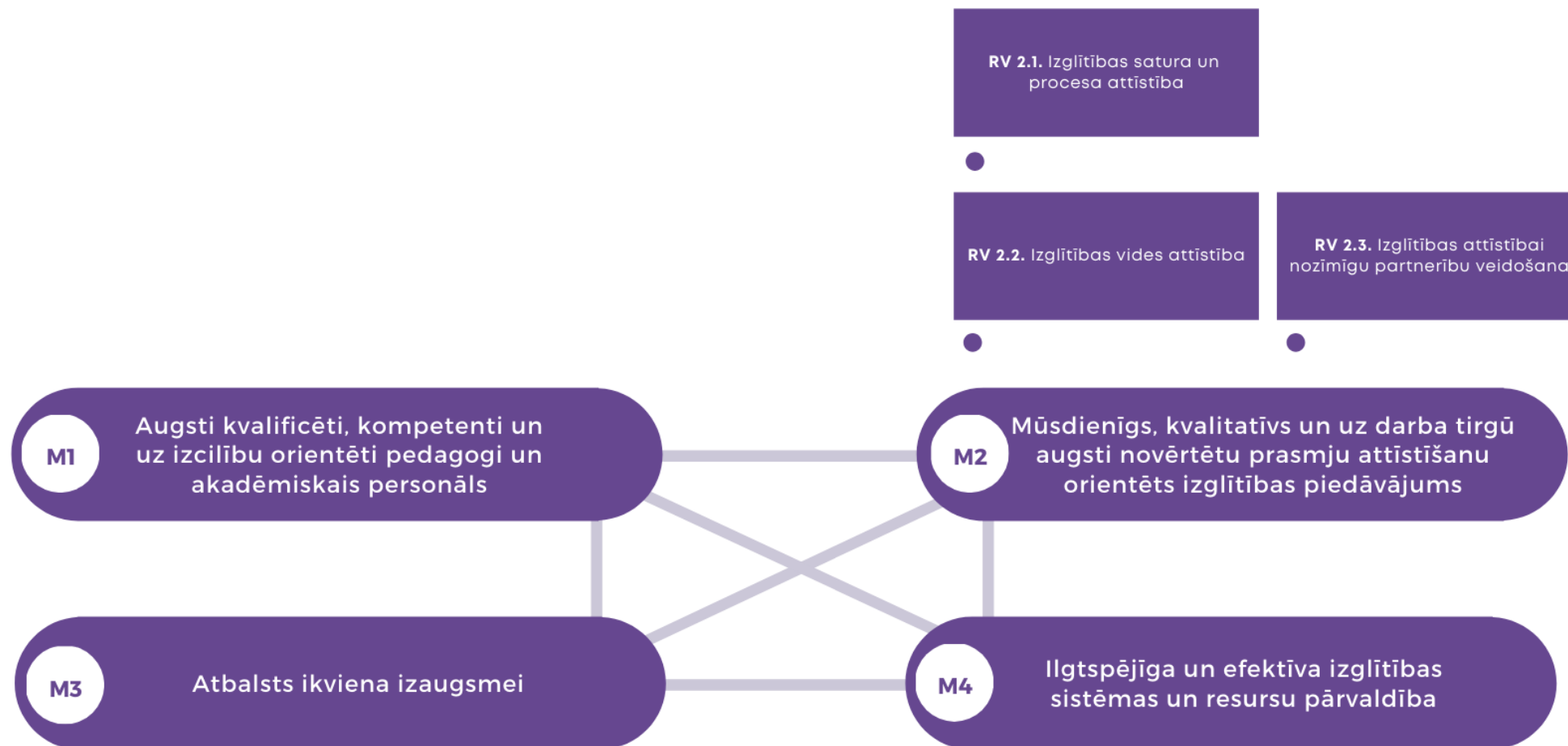
Izglītības attīstības mērķi

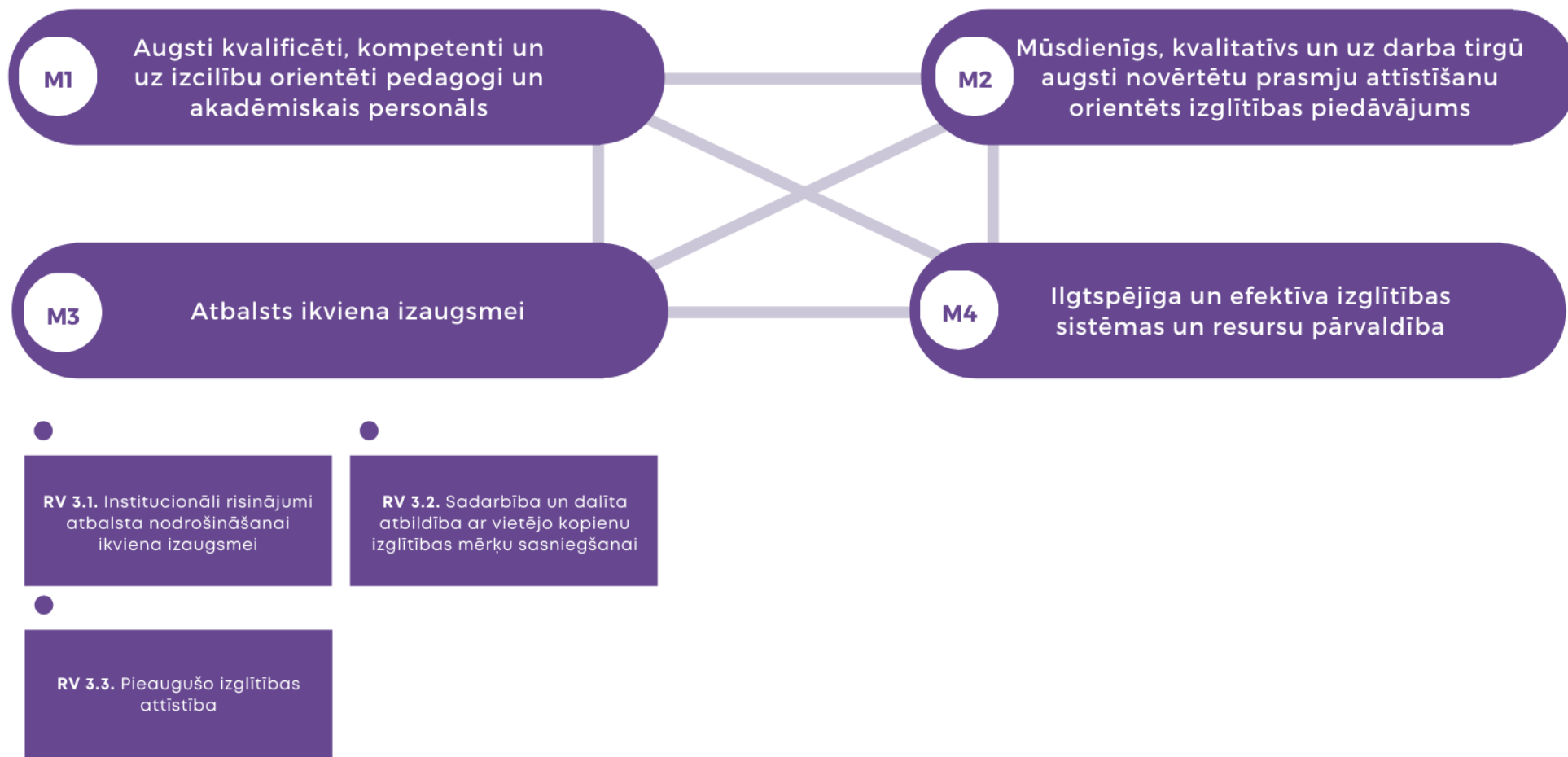
Izglītības attīstības mērķi un rīcības virzieni

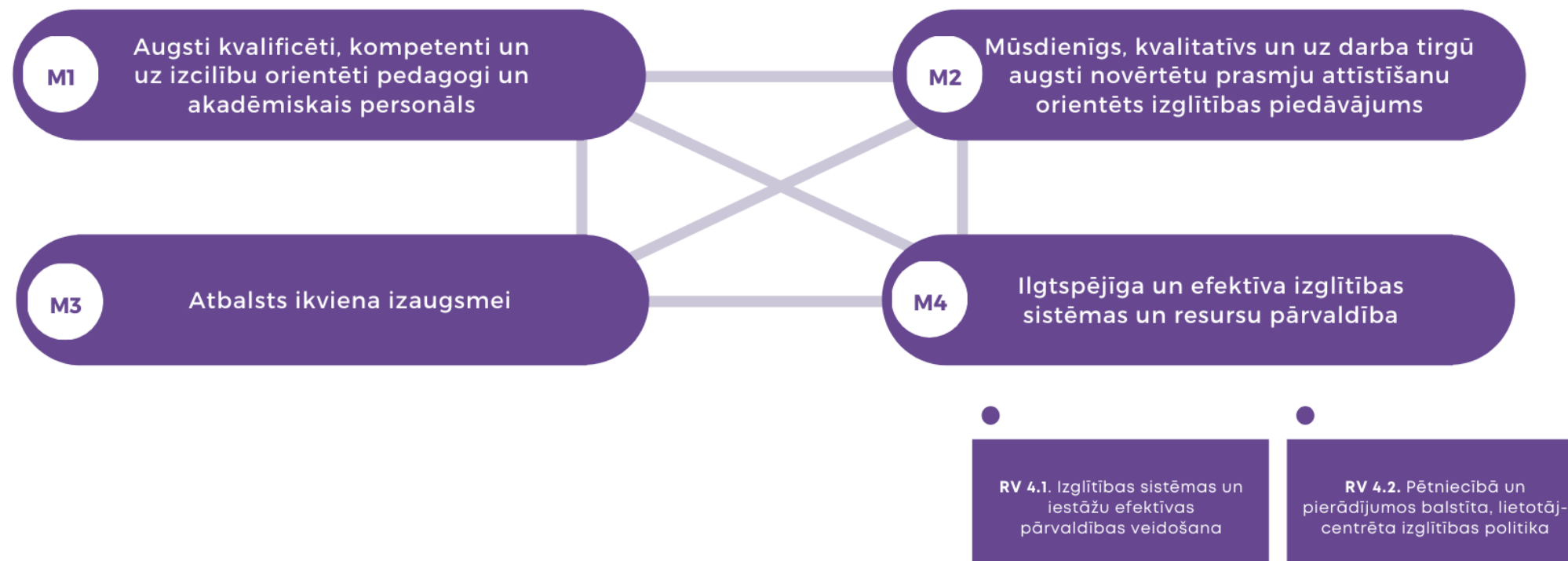
Izglītības attīstības mērķi un rīcības virzieni

Izglītības attīstības mērķi un rīcības virzieni

Izglītības attīstības mērķi un rīcības virzieni

Plānotie izglītības politikas rezultāti

PR1 Kvalitatīva un kvantitatīva pedagogu, akadēmiskā un zinātniskā personāla ataudze

PR2 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība

PR3 Ikvienam pieejams atbalsts viņa izaugsmei

PR4 Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

Katram politikas rezultātam plānoti rezultatīvie rādītāji un rādītāju indikatori, par kuriem ir pieejami kvalitatīvi dati.

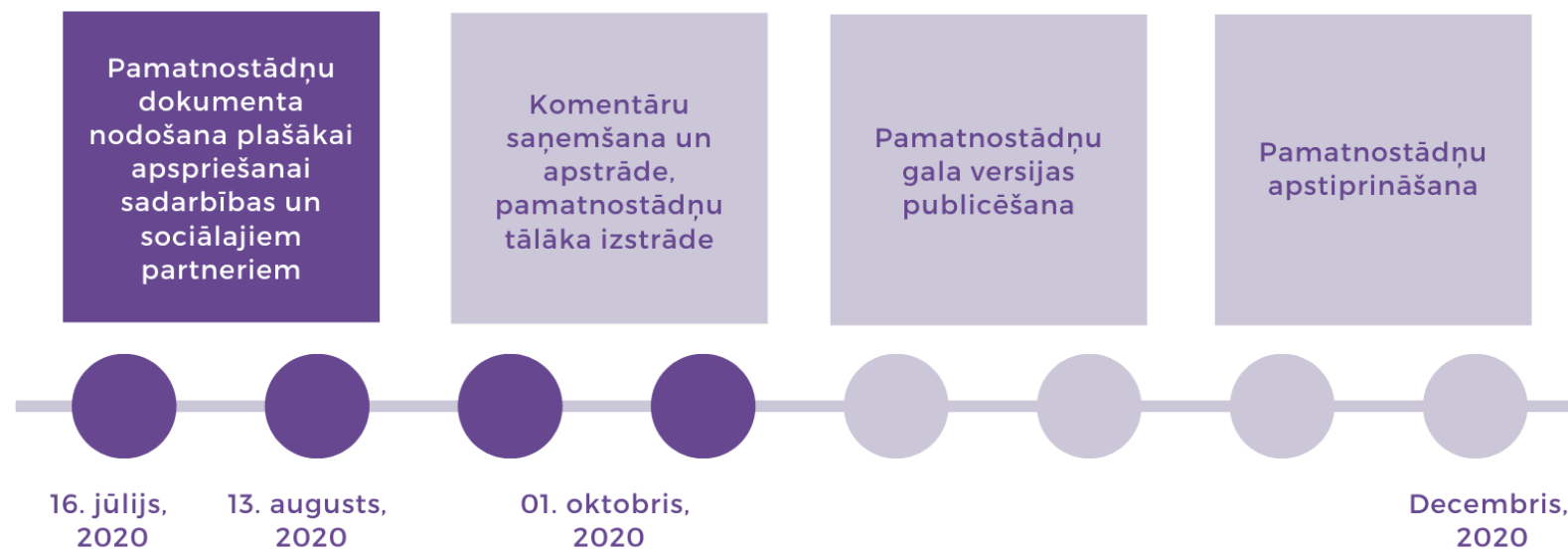
Vairāk informācijas: https://ej.uz/IAP_2027

Kompetence vai uzdevumi, kurus ministrija būtu gatava nodot reģionālajam pārvaldes līmenim (no 19.03.2020 sūtītās vēstules VARAM)

- Plānot un nodrošināt **vispārējās izglītības** iestāžu tīkla attīstību sadarbībā ar reģiona un blakus esošajām pašvaldībām, t.sk. plānojot pakāpenisku jaunā mācību satura īstenošanu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu.
- Izglītības **metodiskā atbalsta** nodrošināšana.
- **Speciālās izglītības** efektīva nodrošināšana, t.sk., pedagoģiski psiholoģiskā atbalsta dienesta darba koordinācija.
- **Jaunatnes politikas** koordinēšana -reģionālā līmeņa pārstāvības stiprināšana darbā ar jaunatni, t.sk. darba ar jaunatni koordinēšana un kopīgo projektu īstenošana reģionālās pārvaldes līmenī.
- Koordinēt **darba vidē balstīto mācību** īstenošanu, t.sk., nodrošināt izglītības iestāžu un darba devēju savstarpējo sadarbību.
- Veikt atsevišķus uzdevumus **pieaugušo izglītības** koordinēšanā (t.sk. pieprasījuma un piedāvājuma noteikšana un salāgošana, pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšana, u.c.)
- **Pieaugušo neformālā** izglītība ārpus šobrīd īstenotajai ar ES fondu projektu atbalstu.

Pamatnostādņu apstiprināšana

2020.gada 1.oktobrī Pamatnostādņu projekts ir izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē. Pilnveidotais pamatnostādņu projekts, kā arī tā pielikumi (tajā skaitā finanšu aprēķins) pieejami šajā saitē: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40492545>

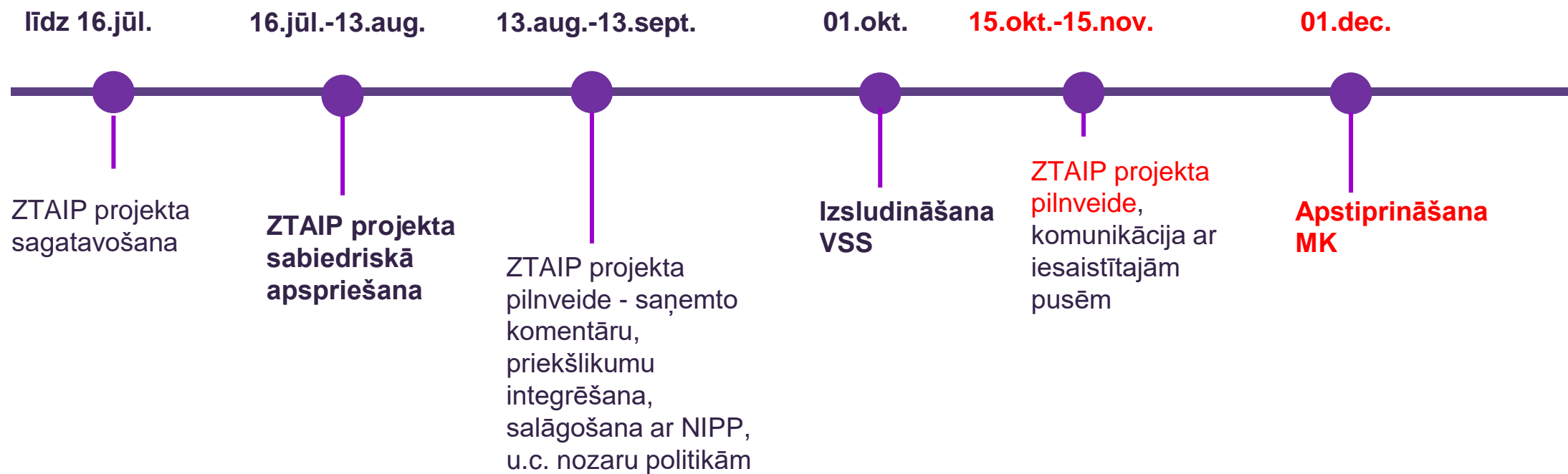

Izglītības un zinātnes
ministrija

Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam

ZTAIP IZSTRĀDES PROCESS

IZAICINĀJUMI: P&I SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS KONTEKSTS

GLOBALĀS
TENDENCES

ANO Ilgtspējīgas
attīstības mērķi

Klimata
pārmaiņas

Zaļa un digitāla
ES industriju
transformācija

COVID-19
pandēmijas sekas

Starptautiskā
konkurence par intelektuālajiem
resursiem inovācijā

Demogrāfiskās
un migrācijas tendences

NACIONĀLĀS
PRIORITĀTES

Radīt **zināšanu bāzi** izglītībai,
pētniecībai, inovācijai

Sagatavot **augsti kvalificētus**,
profesionālus
un adaptīvus **speciālistus**

Digitālizācija:
prasmes, zināšanas, iespējas

Radīt inovatīvus
risinājumus sabiedrībai
aktuāliem izaicinājumiem

Veidot **pētniecības un inovācijas**
cilvēkkapitālu,
attīstot talantus un prasmes

Attīstīt **jaunas tehnoloģijas**
inovācijai uzņēmumu
konkurētspējas
paaugstināšanai

P&I kapacitātes attīstīšana
reģionu līdzsvarotai attīstībai

ZTAIP 2021-2027 SAIKNE AR CITU NOZARU PAMATNOSTĀDNĒM

Sekmēt gudras, tehnoloģiski attīstītas un inovatīvas sabiedrības attīstību Latvijā

**Attīstīt pētniecības izcilību
un starptautisko sadarbību**

**Paaugstināt inovācijas
kapacitāti, zināšanu un
pētniecības sociālo
un ekonomisko vērtību**

ZTAI POLITIKAS RĪCĪBAS PLĀNS

1. APAKŠMĒRĶIS: ATTĪSTĪT PĒTNIECĪBAS IZCILĪBU UN STARPTAUTISKO SADARBĪBU

RV1.1 P&A cilvēkkapitāla attīstība

- Jauns **akadēmiskās karjeras modelis**, t.sk. doktorantūra un promocijas process
- **Akadēmiskā personāla atjaunotne** un jauno zinātnieku iesaiste pētniecībā un inovācijā (*studējošo, doktorantu un jauno zinātnieku, t.sk. no ārvalstīm, iesaiste projektos valsts budžeta finansētās un līdzfinansētās P&A programmās*)

RV1.2 P&A infrastruktūra pētniecības izcilībai un inovācijai

- Attīstīt **pētniecības infrastruktūras**, t.sk. digitālās infrastruktūras RIS3 izcilības centros
- **Jaunu izcilības centru** attīstīšana RIS3 jomās
- Dalība **ESFRI**
- **Aktualizēt** nacionāla mēroga pētniecības infrastruktūru ceļa karti

RV1.3 Starptautiskā mobilitāte, izcilības piesaiste un sadarbība

- Akadēmiskā personāla (t.sk. doktorantu) **mobilitāte**
- **Ārvalstu akadēmiskā personāla piesaistīšana** Latvijai (t.sk. sadarbība ar diasporu)
- **Sadarbība** augstākajā izglītībā, pētniecībā un inovācijā starp **Baltijas valstīm un Baltijas jūras reģiona valstīm**
- Latvijas **dalība** starptautiskās P&I programmās, t.sk. **“Apvārsnis Eiropa”**

2. APAKŠMĒRĶIS: PAAUGSTINĀT INOVĀCIJAS KAPACITĀTI, ZINĀŠANU UN PĒTNIECĪBAS SOCIĀLO UN EKONOMISKO VĒRTĪBU

RV 2.1. P&A sistēmas digitālā transformācija un atvērtā zinātne

- Digitālo pētniecības infrastruktūru un rīku pieejamības nodrošināšana nacionāli, starptautiski (t.sk. attālinātiem pārvaldības, skaitļošanas, apstrādes un glabāšanas pakalpojumiem)
- Akadēmiskā un administratīvā personāla digitālo prasmju un datu pārvaldības kompetenču attīstība
- Dalība Eiropas Atvērtajā zinātnes mākonī

RV 2.2. Zināšanu un tehnoloģiju pārnese inovācijas attīstīšana

P&I projektu īstenošana
P&I infrastruktūru pieejamības un koplietošanas nodrošināšana
demonstrācijas un pilotprojektu īstenošanai
RIS3 specializācijas jomu, RIS3 stratēģisko ekosistēmu un reģionālo zināšanu un inovācijas platformu attīstībai, t.sk. atvērto laboratoriju veidā

RV2.3. Sadarbība starp pētniecības vidi un publisko sektoru

- Publiskā sektora pasūtījums P&I (VPP, inovācijas iepirkums)
- Veicināt atvērtas, drošas un sadarbīgas publisko datu infrastruktūras attīstību un pieejamību P&I vajadzībām

RV 2.4. Zinātnes komunikācija

- Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi zinātnes popularizēšanai, prestiža paaugstināšanai
- Stiprināt skolu, augstskolu un zinātnisko institūciju sadarbību, veicinot zinātnes komunikāciju skolās
- Amatierzinātnes iniciatīvu sekmēšana sabiedrības iesaistei zinātnē

ZTAI politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji

N.p.k.	Rezultatīvais rādītājs (RR)	Datu avots	Bāzes vērtība (2018)	Mērķa vērtība (2024)	Mērķa vērtība (2027)
1. Politikas rezultāts: Attīstīta pētniecības izcilība, kapacitāte un starptautiskā sadarbība					
1.	P&A intensitāte - ieguldījumi P&A, % no IKP	CSP	0.63	1	1.5
2.	Valsts budžeta finansējums P&A, % no IKP	CSP	0.21	0.27	0.3
3.	Nodarbināto zinātnisko darbinieku īpatsvars (%) kopējā nodarbināto skaitā (PLE izteiksmē)	Eurostat	0.67	0.8	1
4.	Nodarbināto zinātnisko darbinieku vidējā slodze, PLE izteiksmē	CSP	0.48	0.58	0.66
5.	Jauno doktoru īpatsvars (%) no 25–34 gadus veciem iedzīvotājiem	Eurostat	0.210	0.35	0.5
6.	Starptautiskās citējamības datubāzēs iekļauto Latvijas zinātnisko publikāciju skaits gadā	SCOPUS, Web of Science	2387	2688	3000
7.	Latvijas zinātnisko publikāciju īpatsvars (%) Q1 (top 25%) zinātniskajos žurnālos (<i>CiteScore</i>)	SCOPUS	35	43	50
8.	Apvārsnis Eiropa dalību rādītājs - finansēto projektu piesaistītā finansējuma apjoms (kumulatīvi), % no programmas kopējā apmēra	EK dati	0	0.15	0.2
2. Politikas rezultāts: Palielināta inovācijas kapacitāte, zināšanu un pētniecības sociālā un ekonomiskā vērtība					
9.	Nominālā darbaspēka produktivitāte faktiskajās cenās, % no ES-27 vidējā rādītāja	Eurostat	68.3	71	75
10.	Latvijas pozīcija Eiropas inovāciju rādītājā (EIS)	EK dati	24	22	22
11.	Uzņēmumu finansējums P&A aktivitātēm valsts sektorā un augstākās izglītības sektorā, % no visa valsts un augstākās izglītības P&A finansējuma	CSP	6.1	8.0	10.0
12.	Atvērtās piekļuves zinātnisko publikāciju īpatsvars, % no kopējā Latvijas zinātnisko publikāciju skaita	SCOPUS, Web of Science	46	52	60
13.	Ieguldījumi P&A uz 1 zinātnisko darbinieku, % no vidējā ES-27 rādītāja	Eurostat	30	40	50

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību!